

Skovbrugsberetning.

Holland.

Det forløbne Aar maa i det Hele taget betegnes som godt, saavel for den gamle Skov som for de unge Kulturer. Vinteren var særdeles mild, og Foraaret og Sommeren regnfuld og uden synderlig Nattefrost. Kun nogle strenge Efteraarsstorme fremkaldte væsentlig Skade i Skovene. Den 13de November var saaledes en slem Dag, paa hvilken en Del ældre Træer i Udkanten af Skovene bleve kastede af Stormen, og store Arealer bleve oversvømmede. Det salte Vand stod dog heldigvis ikke i ret mange Dage over Jorden, og intet Sted har jeg seet, at Kulturerne af den Grund have lidt nogen Skade, der er værd at omtale. Den regnfulde Periode, som fulgte efter den 13de Novbr., har sikkert ogsaa været af stor Betydning for Jordbunden og forebygget det salte Vand's skadelige Indflydelse. De ikke faa Tdr. Land, som mange Steder bleve bortstykkede, saavel paa Holland som paa Friesland, maa betragtes som det værste Onde, Stormfloden fremkaldte for Skovenes Vedkommende.

I Grevskabet Knuthenborgs Skove er der i det forløbne Aar bleven udført betydelige Kulturer (ialt er der plantet cirka 270,000 Planter), som med faa Undtagelser ere lykkedes endog

fortrinligt. Kun de Bøgekulturer, som bleve foretagne under Fyr og Eg, havde et sygeligt Udseende, der var fremkaldt ved, at de strax efter Vøvspring bleve næsten fuldstændig afbladede af Orchostes fagi.

I de 2 sidste Aar har Larven af *Tortrix viridana* anrettet betydelig Ødelæggelse paa Egene, ikke alene ved at afblade de gamle Træer, men navnlig ved at angribe store, unge Kulturer, som fandtes i Nærheden af den gamle Egeskov; og i Efteraaret 1872 har *Bombyx pudibunda* paa mange Steder stærkt medtaget de ældre Bøge; men den Skade, som dette Insekt forarsager, er dog mindre betydelig, eftersom Larven først er udviklet paa en Tid, da Knopperne allerede ere dannede.

Af Agern findes der iaar intet, men derimod have vi hist og her, navnlig i Udkanten af Bøgeskoven, en Del Træer med Bog, hvoraf dog destoværre meget er goldt, vel 30 à 50%. Afst og Hvidel have rigeligt Frø.

Efterspørgslen paa Gavntræ er tiltaget i høj Grad, og Gavntræprocenten er derved steget betydeligt. Alene for een Skovs Vedkommende, i hvilken der baade i 1871/72 og 1872/73 blev skovet cirka 500 Favne Bøgebrænde, er Gavntræprocenten paa et Aar steget med 7½%, idet den i de nævnte Aar har været henholdsvis 2 og 9½% af hele Bøgemassen. Cirka 2/3 Del af dette Bøgegavntræ blev solgt til Kjøbenhavn, til en Pris af 32 Skilling pr. Rbfd. i selve Skoven, og Resten, der blev solgt ved Auktion, blev betalt med højere Priser. — I dette Efteraar er Efterspørgselen paa Gavntræ yderligere tiltaget, og der er allerede afsluttet en større Handel til 32 Skilling pr. Rbfd. af Bøgegavntræ og 40 Skilling pr. Rbfd. af Avnbøgetræ, at modtage i selve Skoven. De af Kjøberne stillede Fordringer ere følgende: Bøgetræet skal holde i Diameter i halv Længde mindst 16 Tommer og maa ikke leveres i kortere Længder end 3½ Alen. Det skal være fri for væsentlige Grene og Fryn. Avnbøgetræets mindste Diameter i halv Længde skal være 8 Tommer og mindste Længde 2 Alen. Hvad dernæst Skibstømmeret angaaer, da er dette nu saa liv-

ligt efterspurgt, at man kun kan beklage, at der ikke længer findes store Beholdninger af gamle Ege.

Paa Grevstabet Knuthenborg, Baroniet Sønderkarle og paa Rjærstrup er der iaar foretaget en hel Række interessante Forsøg med at benytte Dynamit i Skovbruget. Til Fældning af Træer viste den sig mindst anvendelig. En stor Eg paa cirka 22 Tommers Gjennemsnit i Brysthøjde faldt ligesom flere andre Træer, hvormed Forsøgene udførtes, ganske vist i samme Sekund, som Explosionen fandt Sted; men det viste sig, at Træet splintredes mindst 1 Alen til begge Sider af det Sted, hvor Dynamiten var anbragt, og Træets Anvendelse til Gavnbrug blev derved i høj Grad forringet. Endvidere kunde man ved Sprængningsforsøgene ikke opnaa at blive Herre over Fældningsretningen.

Anvendelsen af Dynamit til Sprængning og Optagning af Stød viste sig en hel Del heldigere, end dens Anvendelse til Fældning af Træer, men Resultatet kom dog ikke til at spare til de Forventninger, man havde gjort sig. Man opnaaede en fuldstændig Splintring, dog blev der navnlig ved Egestødene en Del Rødder siddende i Jorden. Man forsøgte derfor at grave noget fra Rødderne, men saalænge Hovedrødderne ej vare overhugne, var Sidespændingen for stor til rimelige Ladninger at opnaa tilstrækkelig Virkning. Det viste sig, at man ved at foretage Dynamitsprængninger i Stød kunde spare Tid og Arbejdskraft, men! derimod ikke opnaa nogen pekuniær Fordel. Udgiften blev omtrent den samme, hvad enten Sprængning blev foretaget eller ikke.

Sprængningsforsøgene med Sten, saavel under som over Vand, vare de mest vellykkede, og Dynamiten viste her, hvor ingen Spændighed som ved Træet kunde gjøre sig gjældende, en overordentlig Virkning. Som et Exempel skal jeg blot anføre, at 4 Rod Dynamit, der ikke engang blev stampet fast i noget Borehul, men frit lagt ovenpaa en god stor Haandsten og dækket med kun et Par Haandsfulde løs Jord, fremkaldte

ved Explosionen en fuldstændig Knusning af Stenen og flere Revner i Rabostenene.

Endnu skal jeg blot tilføje, at man med Hensyn til den Mængde Dynamit, der blev anvendt til Stødenes Sprængning, gik frem efter franske Opgivelser, der imidlertid viste sig for ringe. Man blev nødsaget til at benytte 5 à 9 Lod Dynamit til Stød af indtil 36 Tommers Lvermaal.

Knuthenborg Skovriberbolig i Decbr. 1873.

Schleppereff.